



RAN-2008000106020001

T. Y. B. Com. (Sem. - VI) Examination October - 2025 Business Regulatory Framework

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.
- (2) Figures to right indicate full marks.
- (3) All questions are compulsory

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્ર. 1. નીચેના પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો.

(15)

1. ભવિષ્યનો માલના વેચાણને _____ કરાર કહેવાય છે.
 - (a) વેચાણ
 - (b) વેચાણની સમજૂતી
 - (c) મંજૂરીથી વેચાણ
 - (d) ભાડે ખરીદ કરાર
2. 'માલ' શબ્દનો અર્થ દરેક પ્રકારની જંગમ મિલકત અને તેમાં _____ નો સમાવેશ થાય છે.
 - (a) સ્ટોક અને શેર
 - (b) ઉગતો પાક, ઘાસ
 - (c) મકાન
 - (d) (a) અને (b) બંને
3. કરારના મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય માટે અનુષંગિક હોય કે જેના ભંગથી નુકસાન વળતર નો હકક ઉપસ્થિત થાય તેને _____ કહેવાય
 - (a) શરત
 - (b) બાંધધરી
 - (c) ગેરંટી
 - (d) ક્ષતિપૂર્તિ
4. જે ગોડાઉનમાં માલનો સંગ્રહ કરવામાં આવે છે તેની ચાવીઓની ડિલિવરી ને, _____ કહેવાય
 - (a) વાસ્તવિક ડિલિવરી
 - (b) પ્રતીકાત્મક ડિલિવરી
 - (c) રચનાત્મક ડિલિવરી
 - (d) આ તમામ
5. જ્યાં વાસ્તવિક કરાર કરતાં માલની વધુ ડિલિવરી હોય, ત્યારે ખરીદનાર
 - (a) સમગ્ર જથ્થાને નકારી શકે છે
 - (b) સમગ્ર ડિલિવરી સ્વીકારી શકે છે
 - (c) કરાર કરેલ જથ્થો સ્વીકારી શકે છે અને વધારાની ડિલિવરી નકારી શકે છે
 - (d) ઉપરોક્ત તમામ
6. C.I.F. કરાર માં, માલની માલિકી ખરીદનારને ત્યારે ટ્રાન્સફર કરવામાં આવે છે જ્યારે.
 - (a) વેચાયેલ માલ વહાણના બોર્ડ પર મૂકવામાં આવે છે
 - (b) વેચાયેલ માલ ખરીદનારના જણાવેલ સ્થાન પર સુરક્ષિત રીતે પહોંચે છે
 - (c) શિપિંગ દસ્તાવેજો જહાજના કેપ્ટનને સોંપવામાં આવે છે
 - (d) શિપિંગ દસ્તાવેજો ખરીદનારને સોંપવામાં આવે છે અને તે કિંમત ચૂકવીને તેને પ્રાપ્ત કરે છે.

7. અણ ચુકવ્યો વેચનાર વહનમાર્ગમાં માલ અટકાવવાનો અધિકાર ગુમાવે છે, જ્યારે
 - (a) માલનો કબજો પાછો મેળવવામાં આવે છે
 - (b) ખરીદનાર કિંમત ચૂકવવાનો ઈનકાર કરે છે
 - (c) પરિવહન સમાપ્ત થાય છે ત્યારે
 - (d) બંને (a) અને (b)
8. ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીનું _____ ઉદાહરણ હતું
 - (a) જાહેર કંપની
 - (b) ખાનગી કંપની
 - (c) વિદેશી કંપની
 - (d) સનદથી સ્થપાયેલી કંપની
9. નીચેનામાંથી કયા કાર્યો પ્રવર્તક કરે છે?
 - (a) કંપનીનું નામ નક્કી કરે છે
 - (b) ડિરેક્ટરનું નામાંકન
 - (c) આવેદનપત્ર અને નિયમપત્રની વિગતોનું સમાધાન કરે છે
 - (d) આ બધી
10. ગેરંટી દ્વારા મર્યાદિત કંપનીના કિસ્સામાં, સભ્યોની જવાબદારી ક્યારે લાગુ કરી શકાય છે?
 - (a) તે સમયે જ્યારે કંપની આવું નક્કી કરે છે
 - (b) માત્ર કંપનીને બંધ કરવાના સમયે
 - (c) માત્ર કોર્ટના આદેશથી
 - (d) માત્ર કંપનીના રજિસ્ટ્રારના આદેશથી
11. કઈ કંપનીઓને તેમના નામના અંતે “લિમિટેડ” અથવા “પ્રાઈવેટ લિમિટેડ” ઉમેરવા માટે મુક્તિ આપવામાં આવી છે
 - (a) ખાનગી
 - (b) સરકારી
 - (c) નિષ્ક્રિય
 - (d) નફા માટે નહિ સંગઠન
12. કંપનીના _____ રૂપાંતરણના કિસ્સામાં કેન્દ્ર સરકારની પરવાનગી જરૂરી છે
 - (a) ખાનગી થી જાહેર માં
 - (b) જાહેર થી ખાનગી માં
 - (c) બંને (a) અથવા (b)
 - (d) ઉપરોક્તમાંથી કોઈ નહીં
13. કંપનીની રાષ્ટ્રીયતા તેના _____ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવે છે
 - (a) શેરધારકો
 - (b) રજિસ્ટર્ડ ઓફિસ
 - (c) હિસાબની ચોપડીઓ સ્થાન પર રાખવામાં આવે છે
 - (d) ઉપરોક્તમાંથી કોઈ નહીં
14. CIN એટલે
 - (a) કસ્ટમર આઈડેન્ટિટી નંબર
 - (b) કોર્પોરેટ આઈડેન્ટિટી નંબર
 - (c) ક્રેડિટર આઈડેન્ટિટી નંબર
 - (d) ક્રેડિટ આઈડેન્ટિટી નંબર
15. “વિનિમય પત્ર” વિશે શું સાચું નથી:
 - (a) તે લેખિત હોય છે
 - (b) તે લખનાર દ્વારા સહી થયેલ છે
 - (c) ચોક્કસ રકમનો ઉલ્લેખ હોય છે.
 - (d) તેમાં શરતી હુકમ હોય છે

પ્ર. 2. ટૂંકમાં જવાબ લખો. (ગમે તે ચાર)

(08)

1. વર્ણનથી માલનું વેચાણ એટલે શું?
2. C.I.F. કરારમાં વેચનારે કરવાના કાર્યો લખો.
3. અણ ચુકવ્યો વેચનાર માલ ફરી વેચવાનો અધિકાર ક્યારે વાપરી શકે છે?
4. ધારાકીય કંપની એટલે શું?
5. ધ્યયની કલમ શું છે?

6. સત્તાની ઉપરવટનો સિધ્ધાંતના અપવાદ કયા છે?
7. નેગોશિએબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ અંગેની ધારણાઓ લખો
8. ચેકની વ્યાખ્યા લખી તેની લાક્ષણિકતાઓ લખો.

- પ્ર. 3. A. શરતોની વ્યાખ્યા લખી ગર્ભિત શરતો સમજાવો. (07)
 B. વિદેશી કંપની, નાની કંપની, નિષ્ક્રિય કંપની અને ગૌણ કંપની સમજાવો. (06)

અથવા

- A. અણચૂકવ્યા વેચનાર ના હકો સમજાવો. (07)
 B. યથાનુક્રમે ધારણ કરનારના વિશેષ અધિકારો સમજાવો. (06)

- પ્ર. 4. A. ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે) (08)
 1. વેચાણ અને ભાડે ખરીદ કરાર વચ્ચે ચાર તફાવત
 2. આવેદનપત્રની કલમો
 3. એક વ્યક્તિ કંપની
 4. નેગોશિએબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટની લાક્ષણિકતાઓ

- પ્ર. 4. B. ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે) (06)
 1. ગર્ભિત બાહેધરી
 2. જવાબદારીની કલમમાં ફેરફાર
 3. રજીસ્ટર્ડ ઓફિસે એક રાજ્યમાંથી બીજા રાજ્યમાં લઈ જવાની પ્રક્રિયા
 4. આંતરિક વહીવટનો સિધ્ધાંત

ENGLISH VERSION

- Q. 1. Choose Correct answer from the options given for following questions. (15)
1. A contract of sale of 'future goods' is
 (a) Sale (b) agreement to sell
 (c) Sale on approval (d) hire-purchase agreement
 2. The term 'goods' means every kind of movable property and includes
 (a) stock and shares
 (b) growing crops, grass
 (c) building
 (d) Both a and b
 3. A Stipulation which is collateral to the main purpose of the contract, and if proved false, give the buyer only a right to claim for the damages, is known as
 (a) condition (b) warranties
 (c) guarantee (d) Indemnity
 4. Delivery of the keys of a godown in which the goods are stored, amounts to
 (a) actual delivery (b) symbolic delivery
 (c) constructive delivery (d) all of these.
 5. Where there is excess delivery of goods than actual contracted one, the buyer
 (a) may reject the whole quantity
 (b) may accept the whole delivery
 (c) may accept the contracted quantity and reject the excess delivery
 (d) all of the above

6. In C.I.F. contracts, the ownership of the goods is transferred to the buyer when the,
 - (a) goods sold are put on the board of ship
 - (b) goods sold reach safely at buyer's destination
 - (c) shipping documents are handed over to the captain of the ship
 - (d) shipping documents are delivered to the buyer and he receives them by paying the price.
7. The unpaid sellers right of stoppage in transit is lost when the
 - (a) possession of goods is regained
 - (b) buyer refuses to pay the price
 - (c) transit comes to an end
 - (d) both (a) and (b)
8. East India Company was an example of
 - (a) Public Company
 - (b) Private Company
 - (c) Foreign Company
 - (d) Chartered Company
9. Which of the following are the functions of a promotor?
 - (a) Decides the name of the company
 - (b) Nomination of Directors
 - (c) Settles the details of MOA and AOA
 - (d) All of these
10. In case of a company limited by guarantee, the liability of the members can be enforced
 - (a) At the time when company so decides
 - (b) Only at the time of winding up of the company
 - (c) Only by an order of the court
 - (d) Only by an order from Registrar of Company
11. Which companies are exempted to add "ltd" or "Pvt Ltd" at the end of their name
 - (a) Private
 - (b) Government
 - (c) Defunct
 - (d) Association not for profits
12. Central Government permission is required in case of conversion of
 - (a) Private to public
 - (b) Public to private
 - (c) Both (a) or (b)
 - (d) None of the above
13. The company's nationality is decided by its
 - (a) Shareholders
 - (b) Registered office
 - (c) Place at books of accounts are kept
 - (d) None of the above
14. CIN means _____
 - (a) Customer identity number
 - (b) Corporate identity number
 - (c) Creditor identity number
 - (d) Credit identity number
15. What is NOT true about the "bills of exchange":
 - (a) it is an instrument in writing
 - (b) It is signed by the maker
 - (c) Certain sum of money is mentioned on the instrument.
 - (d) It contains a conditional order

Q. 2. Answer in short (Any Four)

(08)

1. What is meant by Sale by description ?
2. List seller's duty in C.I.F. Contract.
3. When can an unpaid seller exercise right of resale.
4. What is a Statutory Company ?
5. What is Object clause ?
6. What are exceptions to Doctrine of Ultra Vires?
7. List presumptions of a negotiable instrument.
8. Define cheque and list its characteristics.

- Q. 3.** A. Define Conditions and explain implied conditions . (07)
B. Explain Foreign Company, Small Company, dormant Company and Subsidiary Company. (06)

OR

- A. Explain rights of an Unpaid seller. (07)
B. Explain special privileges of a holder in due course ? (06)

- Q. 4. A. Write Short Notes (Any Two)** (08)

1. Four differences between Sale and Hire Purchase agreement.
2. Clause of Memorandum of Association
3. One person company.
4. Characteristics of Negotiable Instrument

- B. Write Short Notes (Any Two)** (06)

1. Implied Warranties
 2. Change in liability clause
 3. Procedure to Change Registered office from one state to another
 4. Doctrine of Indoor management.
-